
Justitiedepartementet
Enheten för familjerätt och allmän
förmögenhetsrätt

ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L2@regeringskansliet.se (kopia)

Yttrande över Europeiska kommissionens förslag till direktiv om konsumentkrediter (Ju2021/03087)

Allmänna reklamationsnämndens (ARN) huvudsakliga uppgift är att opartiskt pröva tvister mellan konsumenter och företag som härrör från ett avtal om köp av en vara, tjänst eller annan nyttinghet (konsumenttvister).

I förslaget till direktivet (artikel 40) ställs krav på att medlemsstaterna ska säkerställa att konsumenterna har tillgång till effektiva förfaranden för tvistlösning utanför domstol för att lösa tvister mellan konsumenter och kreditgivare, kreditförmedlare eller leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering om rättigheter och skyldigheter enligt direktivet. Det anges också att sådana förfaranden för tvistlösning utanför domstol och de enheter som erbjuder dem ska uppfylla de kvalitetskrav som fastställs i direktiv 2013/11/EU.

ARN är en nämnd för utomrättslig tvistlösning och uppfyller nämnda kvalitetskrav. Enligt förordning (2015:739) med instruktion för Allmänna reklamationsnämnden kan ARN som huvudregel emellertid endast pröva tvister som härrör från ett avtal om köp av en vara, tjänst eller annan nyttinghet (3 § 1 p.). Ett undantag från detta görs bland annat när det gäller tvister mellan konsumenter och kreditinstitut eller betaltjänstleverantörer som gäller tillgång till eller byte av betalkonto enligt 4 a kap. lagen (2010:751) om betaltjänster (se 3 § p. 3 ARN:s instruktion).

I förslaget till direktivet (skäl 78) anges att konsumenter även bör ha tillgång till alternativa tvistlösningsförfaranden i händelse av tvister som uppkommer *innan* ett avtal ingås om rättigheter och skyldigheter som fastställs i direktivet. Som exempel nämns vad gäller krav på förhandsinformation, rådgivningstjänster och kreditprövning samt även vad gäller information från kreditförmedlare som får ersättning av kreditgivare och därför inte har något direkt avtalsförhållande med konsumenterna.

ARN:s instruktion behöver alltså ändras om ARN ska kunna pröva tvister som har uppkommit *innan* något avtal träffats enligt vad som sägs i skäl 78. ARN:s instruktion baseras på direktiv

2013/11/EU och det kan antas att andra medlemsländers nämnder för alternativ tvistlösning i nuläget också begränsar sin prövning till tvister där det finns ett avtal mellan parterna.

ARN anser att de avvägningar som gjordes i direktiv 2013/11/EU och som nu implementerats i nationell rätt fortfarande gör sig gällande; de tvister som prövas är som huvudregel de tvister där det finns ett avtal mellan konsumenter och näringsidkare.

Om förslaget till direktiv genomförs och även tvister som uppkommer innan ett avtal ingås ska prövas av ARN bör detta regleras som ett särskilt undantag i ARN:s instruktion. Det är inte förenligt med syftet med den avgränsning som gjordes i direktiv 2013/11/EU att öppna upp för att ytterligare tvister som inte härrör från avtal ska prövas av ARN.

ARN ifrågasätter också att det finns något behov av prövning av tvister som uppkommer *innan* ett avtal ingås om rättigheter och skyldigheter enligt direktivet, exempelvis när det gäller krav på förhandsinformation och kreditprövning. Det finns såvitt känt inte några civilrättsliga sanktioner att tillgå och det finns inte heller någon tvingande rättighet för en konsument att få exempelvis ett lån beviljat såsom det finns en rätt att få ett betalkonto.

Detta remissvar har beslutats av Marcus Isgren, ARN:s ordförande och chef. I handläggningen har också Linda Mossberg Karlström, vice ordförande, och Maria Johansson, jurist och föredragande, deltagit.